

Nr 31.

Ankom till Riksdagens kansli den 26 april 1911 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående förändrad lydelse af 16 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

I en till Riksdagen den 7 innevarande april aflåten, till bankoutskottet remitterad proposition, nr 174, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att besluta, att 16 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 må erhålla följande förändrade lydelse:

16 §.

Riksbanken äger att såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren

a) på deposition afgiftsfritt mottaga penningar att utan räntegodtgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämmes; skolande bevis öfver sålunda insatta penningar ställas till viss man;

b) likaledes utan afgift eller räntegodtgörelse mottaga och å giro-räkning föra penningar med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren hvad å räkningen inestår.

I sammanhang med girorörelsen må riksbanken vidtaga de anordningar, som kunna finnas erforderliga för underlättande af betalningsutjämningar (clearing).

Dessutom må fullmäktige kunna åt firmor, som hafva växel-diskontering i riksbanken och ej själfva drifva bankrörelse, öppna upp- och afskrifningsräkning mot räntegodtgörelse.

Ofvannämnda statsrådsprotokoll innehåller härom följande yttrande af departementschefen:

»I skrifvelse den 30 mars 1911 hafva fullmäktige i riksbanken hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes hos Riksdagen väcka förslag, att 16 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 må erhålla följande förändrade lydelse:

Riksbanken äger att såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren

a) på deposition afgiftsfritt mottaga penningar att utan räntegodtgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämes, skolande bevis öfver sålunda insatta penningar ställas till viss man;

b) likaledes utan afgift eller räntegodtgörelse mottaga och å giro-räkning föra penningar med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren hvad å räkningen inestår.

I sammanhang med girorörelsen må riksbanken vidtaga de anordningar, som kunna finnas erforderliga för underlättande af betalningsutjämningar (clearing).

Dessutom må fullmäktige kunna åt firmor, som hafva växeldiskontering i riksbanken och ej själfva drifva bankrörelse, öppna upp- och afskrifningsräkning mot räntegodtgörelse.

Till stöd för denna sin framställning anföra fullmäktige följande.

Enligt 16 § i lagen för Sveriges riksbank skall riksbanken mottaga penningar å giroräkning af en hvar, som önskar att öppna sådan räkning.

Detta stadgande motiverades vid dess tillkomst af önskvärdheten, att riksbanken medelst sin girorörelse skulle kunna anordna ett kvittningsförfarande mellan landets olika delar sådant som det, hvilket till omsättningens bekvämlighet utvecklat sig i andra länder. Det ansågs, att riksbanken för detta ändamål borde åläggas skyldighet att utan afgift mottaga och å giroräkning föra penningar att tillhandahållas räkningshafvaren vid anfordran.

Häremot är icke något att erinra i sak. Men lagstadgandets affattning blef mera vidsträckt än som föranleddes af det afsedda ändamålet. Främjandet af detta ändamål nödvändiggör icke, att hvem som helst, svensk eller utlänning, skall äga rätt att öppna girokonto i riksbanken. I Tyskland t. ex., där giroväsendet nått den största utvecklingen och kommit till en användning, hvartill hos oss ej på länge kan

tänkas någon motsvarighet, finnes icke någon sådan ovillkorlig rätt till öppnande af girokonto, utan tyska riksbanken har tvärtom förbehållit sig rätt att i hvarje särskildt fall pröfva gjord ansökan om öppnande af dylikt konto.

En privatbank torde för sitt eget anseendes skull böra vara synnerligen noگا med valet af kundkrets. Om än en centralbanks ställning i viss mån gör banken mindre beroende i detta hänseende, kan det dock icke vara för sådan bank likgiltigt, om personer eller firmor, som bankstyrelsen icke önskar hafva till kunder i banken, öppna räkning i densamma. Det kan dessutom mycket väl hända, att personer, hvilkas ekonomiska förhållanden äro för banken okända, där vilja öppna girokonto endast i syfte att förskaffa sig ett slags rekommendation för vederhäftighet och personligt anseende såväl inom som utom landet. Den stora allmänheten kan icke bedöma rätta innebörden af en sådan reklam, och om missbruk däraf skulle äga rum, kunde detta leda till direkt ekonomisk skada för utanför stående personer, med hvilka vederbörande öppnat affärsförbindelser.

Förutsättningen för att någon må få öppna girokonto hos riksbanken bör således vara, att han är känd och därjämte äfven välkänd. Stadgandet i riksbankslagen bör alltså inrymma möjlighet för riksbanken att pröfva, huruvida ansökan om öppnande af giroräkning må kunna bifallas.'

Emot den af fullmäktige sålunda gjorda framställningen har jag icke något att erinra.»

Utskottet har icke funnit något att erinra mot förevarande förslag och hemställer förty,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 25 april 1911.

På bankoutskottets vägnar:

WERNER G. VON SCHWERIN.
